

Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
mint az alkotmányjogi panasszal érintett ítéletet hozó bíróság
részére

Tárgy: Alkotmányjogi panasz

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény 27. § alapján az alábbi alkotmányjogi panaszt terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 101. K. 535/2018/47. számú bírói döntésének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azt semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Ügy tárgya: kisajátítás.

Ügyben érintettek:

- Eger MJV Önkormányzata (3300 Eger, Dobó tér 2.) mint kisajátítást kérő,
- Heves Megyei Kormányhivatal (3300 Eger, Kossuth út 9.) mint kisajátító hatóság,
- Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (330 Eger, Barkóczy út 3.) mint közigazgatási döntést első alkalommal felülvizsgáló, új eljárásra kötelező bíróság,
- Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (3525 Miskolc, Fazekas u. 2.) mint közigazgatási döntést második alkalommal felülvizsgáló, alkotmányjogi panasszal érintett döntést hozó bíróság.

Tényállás, pertörténet:

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata, mint kisajátítást kérő, 2017. február 21. napján kérelmet terjesztett elő a Heves Megyei Kormányhivatal előtt, a tulajdonomat képező [REDACTED] hrsz.ú ingatlan részleges kisajátítása végett. A kisajátítani kívánt előkertem egy részén állt a közsörűs műhely, melyet én vállalkozóként, fiam pedig tanulási/tapasztalatszerzési céllal használt. A kisajátítással a műhelyünkre lebontás várt.

A kisajátító hatóságnál bejelentettem, hogy tevékenységemet tovább folytatni kívánom, cserehelyiség biztosítását kérem.

A Kormányhivatal ezután a HE/HAT/432-37/2017. számú határozatával ingatlanom egy részét Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata javára kisajátította, csereingatlan kérésem ellenére részemre pénzbeli kártalanítást állapított meg.

A HE/HAT/432-37/2017. számú határozat ellen törvényes határidőn belül keresetet terjesztettem elő az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál.

Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2017. október 26. napján kelt, 8.K.27.126/2017/15. számú ítéletében a határozat kártalanításról szóló részét hatályon kívül helyezte, és új eljárás lefolytatására kötelezte a Kormányhivatalt.

A Heves Megyei Kormányhivatal új eljárást folytatott le a kisajátítás kártalanítást érintő részéről, melyet HE/HAT/432-37/2017. számú 2018. június 27. napi keltezésű határozatával zárt le. A határozat csereingatlan helyett újra pénzbeli kifizetéséről döntött. Döntését azzal indokolta, hogy a kisajátítási tárgyaláson nem jött létre egyezség köztem és a kisajátítást kérő önkormányzat közt, hogy az egyezség feltételeit én önhibámból nem teljesítettem, mert a tárgyalásra (nem használó) tulajdonostársaim beleegyező nyilatkozatát nem vittem magammal, a csereként általam birtokolt (kisajátított) ingatlanrész

ZÁRADÉK

Az írat elektronikus irat alapú másolata.

MISKOLCI KÖZIGAZGATÁSI ÉS MUNKAÜGYI BÍRÓSÁG	
Az ügy száma.: M 101 K 2753/2018	
Érkezett: 2019 AUG. 16	
Pld.: db	Mell.: db
Ért. módja: postán / gyűjtőládába / személyesen / e-mailen / faxon/ hivatali kézbesítéssel / hivatali kapun/ aláírás:	

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/ 0 1 3 8 6 - 0 / 2019	
Érkezett: 2019 AUG 29.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 18 db	du

nem tehermentes, ez megakadályozza az egyezség létrejöttét s mert a felajánlott és "megfelelő" csereingatlant nem fogadtam el.

Törvényes határidőn belül kértem a határozat bírósági felülvizsgálatát a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál. Keresetemben kértem, hogy számomra pénzbeli kártalanítás helyett csereingatlannal való kártalanításról döntsön a bíróság, és "a kártalanítás jogszabály által szabályozott teljesség elve szerint ítélezni szíveskedjék" (keresetlevél 2. oldal első bekezdés). Amennyiben azonban a döntés megváltoztatása nem lehetséges, úgy jelöljön ki új, pártatlan hatóságot ügyem vizsgálatára, így biztosítsa számomra a kártalanítás teljességét. A kereseti kérelmemet a keresetlevél 2. oldalán röviden mondatban foglaltam össze, majd a 2. oldal 3. bekezdésében utaltam arra, hogy a keresetet egy gondolatsor beiktatása után ki fogom fejteni. A beiktatott gondolatsor után, a keresetlevél 3. oldalának közepén kezdtem a kereset kifejtését: Előadtam, hogy kereseti kérelmemnek két komponense van: 1. a csereingatlanról kimondott "teljes megfelelés" vitatása, és 2. a megállapított pénzbeli kártalanítás alaptörvény ellenessége, a "teljesség" hiánya miatt. A két pontot részletesen kifejtve előadtam, hogy aggályos mind a felajánlott ingatlan megfelelése, mind a felajánlott ingatlan és a kisajátított ingatlan szakértői forgalmi érték meghatározása, továbbá a hatóság több, általam megnevezett kárt nem vett figyelembe, azok felmérésére kérésem ellenére sem rendelt ki szakértőt, a hatósággal megosztott kárigényem egy részére a hatóság érdemben egyáltalán nem reagált.

Az első tárgyaláson a bíró saját szavaival ismertette a kereseti kérelmemet, s az ismertetett kereseti kérelem az én értelmezésemmel/szándékommal egyező értelemben hangzott el: hogy elsődlegesen csereingatlanban történő kártalanítást szeretnénk, másodlagosan pedig "teljes" kártalanítást. Azt gondolom, ez bizonyítja, hogy a bíróság ebben a pillanatban nem értette félre keresetemet, szándékom és felvetett aggályaim tiszták voltak számára.

Mivel egészségi állapotom miatt (súlyos inzulinos cukorbeteg - stresszreakció cukorszint leesik, légszomj...) a bíró kérdésére fizikailag képtelen voltam válaszolni, s ügyvédi képviseltem nem volt, jelenlévő fiamat bíztam meg azzal, hogy helyettem megválaszolja a bíró kérdéseit. A fiam a bíró kérdéseit megválaszolta, de a nevemben többször szó szerint megismételte, hogy **a leírt kereseti kérelmet fenntartja, azon változtatni nem kíván.**

Ennek ellenére az ítélethirdetéskor derült ki számomra, hogy a bíróság az első tárgyaláson elhangzottak alapján úgy ítélte meg, hogy a kereseti kérelmemet megváltoztattam, vagyis leszűkítettem arra, hogy csereingatlannal történő kártalanítást kérek, s egyáltalán nem vizsgálta a számomra csereingatlan helyett meghatározott pénzbeli kártalanítás "teljességét".

A Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2019. május 23. napján kelt 101. K. 535/2018/47. számú ítéletével keresetemet elutasította.

Az ítélettel igazságszolgáltatás nem történt, hisz én annak ellenére, hogy Alaptörvény garantálja tulajdonhoz való jogomat, kisajátítás esetére teljes és feltétel nélküli kártalanítást, attól elestem. Aggályos szakvélemény alapján kiutaltak valami pénzt számomra, vállalkozásom épületét elbontották, tevékenységemet folytatni nem tudom. Használóként törvény garantálta jogomat csereingatlanhoz a bíróság azzal vonta meg, hogy a kisajátítást kérő önkormányzatnak a kisajátítás idején nem volt egyéb ingatlan a tulajdonában, tehát akár megfelelő a felajánlott ingatlan, akár nem, azt visszautasítottam, tehát pénzbeli kártalanításról kellett döntenem.

b) jogorvoslati lehetőség

Alkotmányjogi panasszal a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 101. K. 535/2018/47. számú ítélete okán fordulok az Alkotmánybírósághoz.

A Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 101. K. 535/2018/47. számú ítélete ellen fellebbezésnek helye nem volt, ezzel a jogorvoslati lehetőséget kimerítettem.

A Kúria előtti felülvizsgálati eljárást indítani anyagi okból nem tudtam. Perújítást nem kezdeményeztem.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletét számomra postai úton kézbesítette, 2019. július 4. napján vettem kézhez. Az alkotmányjogi panasz benyújtása a kézbesítést követő 60 napon belül történt.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

A perben felperesként vettem részt, tulajdonosa, haszonélvezője és használója vagyok a kisajátított ingatlannak.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Az ügy érdemében hozott döntés és a bírósági eljárást befejező ítélet az Alaptörvényben biztosított jogom sérti, számomra egyéb jogorvoslati lehetőség nincs biztosítva.

Sérült jogaim:

1. A vitatott közigazgatási bírósági eljárással/döntéssel a jogállamiság Alaptörvénybe foglalt garanciájának sérelmét látom, mely sérelem következtében jogaimmal (védekezés - fegyveregyenlőség-igazságosság) élni nem tudtam, annak feltételei ugyanis (a törvényi garanciák ellenére) nem voltak számomra biztosítottak. A bírói döntéssel igazságszolgáltatás nem történt.
2. Az Alaptörvényben garantált jogaim közül, a bírói döntés következtében sérülve látom a tulajdonhoz való jogom, a vállalkozáshoz való jogom és a védelemhez, tisztességes bírósági eljáráshoz, való jogom érvényesülését egyaránt.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Alapvetés

B) cikk

(1) Magyarország független, demokratikus jogállam.

R) cikk

(1) Az Alaptörvény Magyarország jogrendszerének alapja.

(2) Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkiere kötelezőek.

Szabadság és felelősség

V. cikk

Mindenkinek joga van törvényben meghatározottak szerint a személye, illetve a tulajdona ellen intézett vagy az ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához.

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

XII. cikk

(1) Mindenkinek joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz. Képességeinek és lehetőségeinek megfelelő munkavégzéssel mindenki köteles hozzájárulni a közösség gyarapodásához.

(2) Magyarország törekszik megteremteni annak feltételeit, hogy minden munkaképes ember, aki dolgozni akar, dolgozhasson.

XIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

(2) Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.

XXVIII. cikk

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

Az állam

25. cikk

(1) A bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységet látnak el. Bíróság a rendes és a közigazgatási bíróság.

28. cikk

A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

Jelen beadványban a bírósági eljárásban garantált jogállami garanciák hiányát (1. pont), illetve a bírói döntés következtében elszenvedett alapjogi sérelmeimet (2. pont) kívánom bemutatni:

1. A közigazgatási bírósági eljárással a jogállamiság Alaptörvénybe foglalt garanciájának sérelmét látom, mely sérelem következtében jogaimmal (védekezés - fegyveregyenlőség) élni nem tudtam, annak garantált feltételei ugyanis (a törvényi garanciák ellenére) nem voltak számomra elérhetőek. Vonatkozó alaptörvényi garanciák:

Alapvetés

B) cikk

R) cikk

Szabadság és felelősség

V. cikk

XXVIII. cikk

A kisajátítási eljárás kormányhivatali szinten kezdődik, közigazgatási hatóság előtti fellebbezésnek helye nincs. Ez az ügyfél számára már önmagában is egy igen méltánytalan helyzet, hisz az állam, amely akaratom ellenére elveszi a tulajdonomat, csak olyan szinten ad lehetőséget védekezésre, ahol én átlagemberként nem rendelkezem megfelelő tudással a védekezésre: bíróság előtt. A bíróság előtt pedig az Alaptörvény meghatározásával ellentétben nem az "igazság" feltárása, az "igazságszolgáltatás" folyik, hanem a konkrét kereseti kérelem vizsgálata, mely szükségképpen leszűkíti az "igazság" fogalmát az "ügyfél által észlelt és vitatott igazság" szintjére. Akinek nincs ügyvédje vagy jogi végzettsége, minimális eséllyel tud olyan kereseti kérelmet megfogalmazni, mely sérelmeit a jogszabály keretei közé szorítva is tartalmazni képes és a kívánt irányú bírósági felülvizsgálat indul el.

A védekezéshez való jogot, a megfelelő védelmet, fegyver-egyenlőséget többek között a rászorultság esetén igénybe vehető pártfogó ügyvédek kirendelésén keresztül biztosítja az állam, azonban a hatályos jogszabályi háttér nem idomult a közigazgatási bíróságok "rendes" bíróságokról való leválásához. A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 13. § (3) bekezdése értelmében, a nyolc régióközponti közigazgatási és munkaügyi bíróság közül az eljárásra regionálisan illetékességgel rendelkező bíróság jár el.

Pertörténetemből jól látható, hogy 2017. évben a kisajátítási ügyben még a lakhelyemen székhellyel rendelkező Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz tudtam fordulni, míg 2018. évben már a

Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz kellett benyújtanom a keresetemet. Ez azért lényeges, mert a kereset bírósági befogadását követően azonnal kezdeményeztem pártfogó ügyvéd engedélyezését, az engedélyt időben meg is kaptam, de az első tárgyalásig rendelkezésemre álló több hét alatt sem találtam egyetlen ügyvédet sem, aki a minisztérium listáján szerepel, a lista szerint közigazgatási ügyben perképviselőt vállal és vállalja az én képviseletemet. A listán szereplő összes egri és Eger környéki ügyvédet megkerestem, képviseletemet mindannyian visszautasították, s a visszautasítás okát 90%-uk egyértelműen abban jelölte meg, hogy a közigazgatási bíróság már más megyében van, az utazás miatt tárgyalásonként több órahosszát megfizetetlen munkával töltene s utiköltsége keletkezne, melyet az állam nem fizet meg számára.

Az első, esetemben perdöntő tárgyaláson (későbbiekben kifejtve - kereseti kérelmem szűkítése miatt) rászorultságom, időben előterjesztett kérelmem és annak helyt adó döntés, megfelelő idő és a keresésbe fektetett energia ellenére védekezni képtelen állapotban, megfelelő képviselet nélkül kellett megjelennem.

Úgy ítélem meg, hogy a Közigazgatási Bíróságok átszervezésének, s az ezzel összefüggő járulékos jogszabályok harmonizációjának elmaradása, esetleg a változott jogszabályok megismerésére/alkalmazására adott megfelelő felkészülési idő hiánya okozhatta azt, hogy a pártfogó ügyvédek képviseletemet kifejezett veszteségként könyvelték el, s azt visszautasították. A pártfogó ügyvédek díjazásról szóló jogszabály, illetve a minisztériumi listák megújulása nem követte a kialakult helyzetet, így olybá tűnik, a listán szereplő pártfogó ügyvédek készek a rászoruló védelmében minden feladatot ellátni (néhányuknál korlátlan esetszám van megjelölve, mely még szebb képet fest), a látszat ellenére azonban jogosultak szorulni ki a rendszerből.

Azt gondolom, alkotmányos jogaim sérültek akkor, amikor a garantált védelemben nem részesülhettem, s az első tárgyaláson ügyvéd nélkül kellett, hogy megjeljenek.

2. A bírói döntés következtében sérült alkotmányos jogaim:

Szabadság és felelősség

V. cikk

Mindenkinek joga van törvényben meghatározottak szerint a személye, illetve a tulajdona ellen intézett vagy az ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához.

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

XII. cikk

(1) Mindenkinek joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz. Képességeinek és lehetőségeinek megfelelő munkavégzéssel mindenki köteles hozzájárulni a közösség gyarapodásához.

(2) Magyarország törekszik megteremteni annak feltételeit, hogy minden munkaképes ember, aki dolgozni akar, dolgozhasson.

XIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

(2) Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.

XXVIII. cikk

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

Az állam

25. cikk

(1) A bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységet látnak el. Bíróság a rendes és a közigazgatási bíróság.

28. cikk

A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuláját, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

A bírósági jogalkalmazás nem az Alaptörvény 28. cikkében foglaltaknak megfelelően történt, a jogszabályok bírósági értelmezése nem a jogszabály céljával és az Alaptörvénnyel összhangban történt:

A bíróság kereseti kérelmem első részét úgy értelmezte, ahogy magam is tettem, hogy a számomra megítélt pénzbeli kártalanítás helyett csereingatlanról történő kártalanítást ítéljen meg.

A bíróság az ítélet 7. oldalának 3. bekezdésében leírja, hogy a jogszabályi rendelkezés értelmében a csereingatlan biztosításának a célja a kisajátított ingatlanon végzett tevékenység folytatásának biztosítása.

A bíróság ítélete szerint az iratok alapján megállapította, hogy a csereingatlanra való jogosultságom fennáll.

A bíróság ítéletével csereingatlan kérelmemet mégis elutasította és helybenhagyta a Kormányhivatal határozatát arról, hogy számomra pénzbeli kártalanításról döntött.

A bíróság ítéletének értelmében, amennyiben a kisajátítást kérőnek "egyéb" "felajánlható" ingatlan nincs a tulajdonában, úgy a törvény által szabályozott feltételek megléte esetén sem köteles "megfelelő" csereingatlant biztosítani, s a gazdasági tevékenységet végző használó elhelyezésének biztosítása nélkül is pénzbeli kártalanításnak van helye.

Az Alaptörvényben meghatározott tulajdonhoz való alapjog szerint tulajdontól megfosztani engem csak kivételes esetben és csak teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehetséges. Ezek a garanciák a tulajdonost védik, s ezen tulajdonosi védelmet biztosítja a Kisajátítási törvény, a használó kérelmére kötelezően biztosítandó csereingatlanról és a használó elhelyezésének vizsgálatával.

A kisajátításnak nem célja engem munkámtól, vállalkozásomtól is megfosztania, a cél csupán a közjó érdekében tulajdonom megszerzése, ezért az ezzel járó károk közül kiemelt figyelmet fordít a törvény arra, hogy egyéb alapjogot (munkához való jog, vállalkozáshoz való jog) a kisajátítás ne sérthessen.

Így amennyiben a kisajátított ingatlanban olyan tevékenység folyik, mely a kisajátítás miatt nem folytatható (pl. a tevékenység végzéséhez szükséges helyiség elvesztése) nevesíti a törvény a kisajátítást kérő számára a csereingatlan biztosítási kötelezettséget, a kisajátító hatóság számára pedig a kisajátítás feltételei között a használó megfelelő időn belül való elhelyezésének vizsgálatát:

*A 2007. évi CXXIII. törvény a kisajátításról 14. § Ha a kisajátított épületben lévő lakást, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiséget a tulajdonos vagy használó használja, részére – legkésőbb a tárgyaláson előterjesztett kérelmére – a kisajátítást kérő **köteles** megfelelő cserelakást, illetve cserehelyiséget biztosítani. 28. §(2) A kisajátítás feltételeinek elbírálása során a kisajátítási hatóság köteles megvizsgálni azt is, hogy biztosítható-e a kisajátítani kért épületben levő lakást és nem lakás céljára szolgáló helyiséget használó tulajdonos vagy használó megfelelő időn belül való elhelyezése.*

A Kisajátítási törvény pedig nem ad a kisajátítást kérőnek olyan engedményt, hogy amennyiben nincs a tulajdonában ingatlan, úgy a használó kérése ellenére sem szükséges azt biztosítani. A törvény, amennyiben a feltételek teljesülnek, úgy KÖTELEZI annak biztosítására, s esetemben a feltételek biztosítottak voltak. Az Alaptörvény szelleme szerint pedig nekem jár fokozott védelem, nem pedig a kisajátítást kérőnek, mert tőlem vonták el a tulajdonomat akaratom, hozzájárulásom nélkül.

A bírósági döntés mégis az önkormányzatot védi, neki nyújt engedményt, felmenti kötelezettsége teljesítése alól, mert az azt nyilatkozta, a kisajátítás idején (egyéb/felajánlható/megfelelő) ingatlana nem volt.

A kisajátítási törvény pénzbeli kártalanítást, a bírói ítélet érvelésével ellentétben akkor ír elő, ha én a tevékenység végzésére "megfelelő" felajánlott ingatlant utasítottam vissza:

A 2007. évi CXXIII. törvény a kisajátításról 14. § (4) Ha a jogosult a felajánlott és megfelelő csereingatlant, illetve cserehelyiséget nem fogadja el, részére a csereingatlant vagy cserehelyiség helyett pénzbeli kártalanításról kell dönten.

Éppen ezért, a pénzbeli kifizetés feltételeinek vizsgálatakor fontos annak vizsgálata, hogy a "megfelelő" csereingatlant utasítottam-e vissza. Mivel ez szakértői kompetencia, ezért nem tekinthetett volna el a bíróság a szakértő kirendelésétől "szükségtelenségre" hivatkozva, hisz nem tudja, hogy a pénzbeli kártalanítás feltétele, vagyis a "megfelelő" csereingatlan visszautasítása történt-e meg.

A bírósági ítélet (7. old. 5. bekezdés) jogértelmezése szerint a jogszabály "megköveteli a csereingatlanra irányuló igény teljesítése vonatkozásában, hogy a II. rendű alperes, mint kisajátítást kérő megfelelő csereingatlant ajánljon fel, azaz létező és a használat szempontjából alkalmas ingatlan álljon a rendelkezésre, melyet a felperes el is fogad."

Ítélete meghozatala előtt a bíróság mégsem vizsgálta a maga által megfogalmazott fenti feltételt, a "megfelelőség" -et, szakértő kirendelési indítványom elutasításáról az ítélet indoklásával, szóban tájékoztattott.

A bírói döntés tisztességes voltát vitatom, mert

- a szakértő indítványomra történő kirendelését a bíróság indítványom ellenére "mint szükségtelent" mellőzte, ezt velem csak ítélethirdetés közben közölte röviden.

A bíróság álláspontja szerint ha a szakértő azt állapítaná meg, hogy a felajánlott ingatlan a tevékenység folytatására nem alkalmas, más felajánlható ingatlan nem lévén pénzbeli kártalanításról kellene dönten, ha pedig azt állapítaná meg hogy az ingatlan alkalmas, akkor pedig az én hozzájáruló nyilatkozatom hiányában volna szükséges pénzbeli kártalanításról dönten.

Azzal, hogy ezen álláspontját csak az ítéletben osztotta meg a bíróság, egy eddig fel nem merült kérdés maradt válasz nélkül: annak kérdése, hogy tény-e azt állítani, hogy én a felajánlott ingatlant visszautasítottam.

A bírói döntés szerint visszautasítottam, tehát mindegy a "megfelelőség", pénzbeli kártalanítást kell biztosítani.

Én azt állítom, hogy nem a "megfelelő" csereingatlant utasítottam vissza, hanem kértem az ingatlan megfelelővé tételét.

Keresetemben is kifejtettem (4.-5. oldal): a műhelyem helyében felajánlott cserehelyiség (garázs) nem általánosságban, hanem abban a formában, ahogy felajánlották nem felel meg tevékenységem folytatásához.

A Kormányhivatali tárgyaláson én/fiam elmondtuk, milyen feltételekkel tudom a csereingatlant elfogadni, mely csereingatlanról szakvéleményében a szakértő is azt írta: "Jelenlegi kialakítása üzlet funkcióra nem alkalmas. Műhely funkcióra történő hasznosításához néhány fejlesztésre van szüksége. Az áram ellátás nem megfelelő, ugyanis a műhely funkcióhoz nem elég a 220 V, ahhoz 380 V-ra van szükség. Azonban ennek bekötése vélhetően megoldható."

Számomra, aki a tevékenységet tovább folytatni kívántam, a felajánlott ingatlan "megfelelővé" tétele is megoldás lett volna, nem csupán másik ingatlan felajánlása.

Hogy ehhez miért kellett bírósághoz fordulnom: A kisajátítást kérő a hatósági eljárásban nem törekedett a megegyezésre, általunk a tárgyaláson megnevezett, lányom által pedig a Kormányhivatalnak leírt feltételeinkre elmondtam, hogy az ajánlat bármely elemének vitatása az egyezségkötés visszautasítását jelenti.

Az önkormányzat képviselője tudomásomra adta, hogy az ajánlat (nem a cserehelyiség, hanem egy komplett "csomag") elfogadása esetén van csupán egyezségkötés.

A felajánlott csomaggal/ajánlattal pedig:

- elfogadom a garázst mint csereingatlant úgy, ahogy van,
- elfogadom hogy nincs garancia a tevékenységem tényleges folytatásához,

- elfogadom hogy a társasház lakói nem tudnak arról, hogy köszörülni akarok a földszinten,
- elfogadom, hogy nincs ipari áram a gépeimnek, nincs tisztálkodási lehetőségem, nincs por és rezgésvédelem, hangszigetelés stb.
- elfogadom a (szerintem aggályos) szakvéleményeket ingatlanom értékéről és a felajánlott ingatlan értékéről és az abban szereplő különbözetet az önkormányzat felé megfizetem,
- elfogadom, hogy ezentúl a város másik végére kell járnom dolgozni, elfogadom, hogy emiatt további kártalanítást nem kapok stb.

Az egyezség visszautasítása tehát nem a felajánlott ingatlanra, hanem egy "felajánlott csomagra" vonatkozott, melynek része volt egy csereingatlan is.

A Kormányhivatal előtt folyt kisajátítási tárgyaláson részemről ott volt a szándék a felajánlott ingatlan elfogadására, amennyiben garantálja számomra a kisajátítást kérő, hogy a garázsban a tevékenységemet ténylegesen tovább folytathatom (pl. társasház házirendje **engedi** a tevékenységet). Ezen garancia nélkül a társasházi törvény értelmében előfordulhat, hogy elcseréljük az épületet és másnap a lakók megtiltják a tevékenységem folytatását mert mondjuk rezgéssel zavarom a társasház fő funkcióját, a lakhatást. A Kormányhivatal ügyintézője azonban azt állította, hogy a csereingatlan "megfelelőségének" megállapításához elegendő, ha a tevékenység jogilag folytatható, nem feltétel a tényleges folytathatóság. Szerinte a csereingatlan jogilag "megfelelő", ha nem tiltott benne a tevékenység folytatása (pl. a társasház házirendje kifejezetten nem tiltja a köszörülést). A kisajátítást kérő nem akart számunkra cserehelyiséget biztosítani, de mivel az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletében kimondta hogy jogosultságomat vizsgálni kell, s annak megléte esetén biztosítani szükséges egy helyiséget, felajánlottak egyet. A tárgyalásra mind a Kormányhivatal, mind a kisajátítást kérő ügyvédje olyan érvekkel készült, melyek majd az én hibámból fogják megakadályozni az egyezség létrejöttét:

- nem hangzott el egyezkedés, feltételeink közelítése, kompromisszumok keresése, tárgyalás a lehetőségekről mely egy egyezségkötés során, egyenlő pozícióban lévő cserepartnerek közt szükséges,
- elhangzott azonban, hogy a cserélendő ingatlanon követelés van az én nevemre bejegyezve. Hiába tiltakoztam, a Kormányhivatal ügyintézője állította, majd tulajdoni lapot is kért be kollégájától, aki megerősítette hogy követelés van, s azt is, hogy az én nevemen. Ezen időpontban azonban már csaknem egy éve az önkormányzat tulajdonába került az ingatlanrész, mely külön helyrajzi számon volt a Kormányhivatal döntése alapján és az állam azt tartozás /követelés nélkül szerezte meg.
- elhangzott, hogy azért nem jöhet létre egyezség, mert én nem hoztam magammal tulajdonostársaim egyezségbe beleegyező nyilatkozatát. Ezt tőlem hogyan is követelhetnék, mikor tulajdonostársaim nem tudhatták, mi lesz a tárgyaláson és miről szól majd konkrétan a megállapodás, előzetes hozzájárulást egy ismeretlen kimenetelhez nem kívántak adni.
- elhangzott, hogy a kisajátítást kérő csak az összes (maga állította) feltétel teljesítése esetén köt "egyezséget". A monopol helyzetben lévő önkormányzatot a Kormányhivatal támogatta ebben.
- részünkről elhangzottak a csereingatlan elfogadásának feltételei,
- kártalanítás okán ismét felvetettük az előkertünk kökerítésének kérdését, a kisajátítási eljárásban korábban ígért visszaépítését, közművek áttelepítését az új telekhatárra, és a cserehelyiség elfogadásával létrejövő további hátrányokat (pl. utazás költsége). Azt még el tudtuk érni nehezen, hogy az elmondottakat jegyzőkönyvezzék, választ azonban nem kaptunk arra, mikor, ki, hogyan kártalanít. A kerítés és közművek áttelepítésének megtérítését már a hatósági eljárásban kirendelt szakértőnek is mondtuk, aki szakvéleményében arra hivatkozva, hogy ezen kárunkra azonos műszaki tartalommal való visszaépítést vállalt az

önkormányzat, kárt nem összegszerűsített. A Kormányhivatal HE/HAT/432-37/2017. számú jogerős határozatában, a 11. oldal 2. bekezdése ez áll: A kerítések bontását és azonos műszaki tartalommal történő újraépítését, valamint a közműbekötések áthelyezését a kisajátítást kérő magára vállalja, így a tulajdonosoknak ezzel kapcsolatban nem merül fel kár/költségük...”

Ez a kérdés számomra mindvégig fontos volt, hiszen a legújabb önkormányzati építési szabályozás már nem teszi lehetővé, hogy én magamnak kőkerítést építsek saját előkertem védelmére (már csak jelképes sövénykerítés építhető), tehát ha a szükséges anyagi forrás rendelkezésemre állna, akkor sem volnék jogosult keritésem újraépítésére, csak akkor, ha hatósági/bírósági döntés tartalmazza azt. Minthogy azonban az anyagi fedezetem is hiányzik a kerítés építéséhez, abszolút ki vagyok zárva a kártalanítás lehetőségéből. A kártalanítás alaptörvényi garanciája a feltétel nélküli és teljes kártalanításra nem valósul meg.

Megjegyzés: Azóta a kerítésünk lebontásra került, előkertünk teljesen nyitott az utca felé. Szórakozóhelyről hazatartók illemhelynek használják azt, házamban rendszeresen jár besurranó tolvaj és károsít meg a védelem hiánya miatt. Levélben kerestem meg az önkormányzatot a visszaépítés tárgyában, ahonnan azt a választ kaptam, hogy a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtti pert elvesztettük, ők nem építik azt vissza. A kisajátítással károm keletkezett, melyet az önkormányzat ígérete, a szakértő véleménye miatt velem meg sem vitatott a hatóság, többszöri kérelmemre sem tájékoztatott arról, hogy milyen lehetőségem van a kártalanításra.

A bírói döntés **tisztességes voltát** vitatom továbbá, mert

- a bíróság kereseti kérelmemet befogadta, arról nem tájékoztatott, hogy kereseti kérelmem nem volna értelmezhető, vagy hogy pontosításra szorul. Ha a bíróság a tárgyalás előtt arról tájékoztat, hogy keresetem nem értelmezhető vagy nem felel meg valamely paragrafusnak, át tudtam volna gondolni azt, megfelelően felkészülve pontosítani tudtam volna. Mivel ilyen jelzés nem érkezett, nem erre készültem, hanem a keresetünkben előadottak kiegészítéseként összegyűjtöttem a hatósági eljárás során tapasztalt jogszabálysértéseket. Az első tárgyaláson a bíróság egyik tagja saját szavaival ismertette kereseti kérelmemet, abban az értelemben, ahogyan én azt előadni kívántam, ebből arra következtetek, ő értette azt. Magam nem kértem a kereset módosítását, magam nem kívántam pontosítani. A bíróság érzékelte az első tárgyaláson, hogy én fizikailag képtelen vagyok a bíró kérdéseit megválaszolni, fiam pedig nevemben jelezte hogy egyik pártfogó ügyvéd sem vállalta a képviselőmet és kérte a bíróságot, hogy számomra az pártfogó ügyvédet jelöljön ki. Ezzel megismertette jogi képviselő iránt előterjesztett kérelmemet és arra való szándékomat, jogosultságomat.

Azt is érzékelte a bíróság, hogy fiam bizonytalan válaszokat adott a bírói kérdésekre, többször visszakérdezett, mert a kérdéseket nem tudta megfelelően értelmezni, viszont még az első tárgyaláson a nevemben többször és konkrétan elmondta, hogy az írásban beadott kereseti kérelmet fenntartja, hogy a benyújtott kereseti kérelmen változtatni nem kíván. Bár az első tárgyalás jegyzőkönyve nincs birtokomban, de a tárgyalóterem nyilvánossága okán a tárgyalást saját visszahallgatás céljából rögzítettem, ezért nem csak emlékezetből ismerem elhangzottakat, az ítélethirdetés után újra visszahallgattam azt.

Az ítélet indokolásában a bíróság (6. oldal, lentről 2., 4. bekezdés) mégis azt állította, hogy az első tárgyaláson "pontosítottam" kereseti kérelmem, így az csak a csereingatlanra vonatkozott, ezért írásban benyújtott kereseti kérelmemben megjelölt további sérelmeimet ("pontosított" kereseti kérelemhez kötöttség okán) nem is vizsgálta.

Azt gondolom, hogy ha a kereset egy részétől elálltam volna, azt nem nevezhetnék "pontosításnak".

Azzal, hogy a leírt kereset fenntartásának kifejezett kérése ellenére is leszállította a bíróság a keresetemet, azzal az igazságszolgáltatást, a "teljes" kártalanításom megtörténtét megakadályozta, Alaptörvényben biztosított jogomtól (teljes kártalanítás) fosztott meg.

A 2017. évi I. törvény a közigazgatási perrendtartásról 2. § (1) szerint "A bíróság feladata, hogy eljárásával a közigazgatási tevékenységgel megvalósított jogsértéssel szemben – erre irányuló megalapozott kérelem esetén – hatékony jogvédelmet biztosítson. (4) Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a bíróság a közigazgatási jogvitát a kereseti kérelem, a felek által előterjesztett kérelmek és jognyilatkozatok keretei között bírálja el. **A bíróság a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat nem alakszerű megjelölésük, hanem tartalmuk szerint veszi figyelembe.**" A nevemben tett nyilatkozatok nem a jogszabályok szerint lettek elbírálva, a jelzett jogsértésekkel szemben védelemben nem részesültem.

- Keresetlevelemben ekként fogalmaztam:

" Kereseti kérelmünk két komponense:

1. A hatóság csereingatlanra való jogosultságunkat döntésében elismerte ugyan és felkérte a kisajátítást kérő önkormányzatot, hogy a tevékenység végzéséhez megfelelő csereingatlant ajánljon számunkra fel, alaptalanul mondta azonban ki a felajánlott ingatlan teljes megfelelőségét, és az ebből következő, annak visszautasítása miatti pénzbeli kártalanítás szükségességét.

2. A megállapított kártalanítás nem felel meg az Alaptörvény szellemének, és a Kstv. rendelkezéseinek sem a "teljes" -ség kérdésében. "

Az első pont a csereingatlanra vonatkozik és a pénzbeli kártalanítás jogosságát vitatja, míg a második a megállapított pénzbeli kártalanítás teljességét vitatja.

A bírói ítélet/értelmezés szerint az első tárgyaláson előadott "kereset pontosítás" után keresetem csak a csereingatlan vonatkozásában tartottam fenn. Ez nem csak azért sérti jogaimat, mert attól nem kívántam elállni (lásd feljebb kifejtve), hanem azért is, mert a bíróság sem az első tárgyaláson, sem később nem tájékoztatott arról, hogy szerinte keresetemet leszállítottam volna, vagy hol volt pontatlan.

Nem tájékoztatott arról sem, melyek a bizonyításra szoruló tények, vagy hol szükségtelen a bizonyítás (mert szerinte elálltam a kereset azon részéről), esetleg hol sikertelen a bizonyításom. Így esélyem sem volt a nem kívánt kereset-szűkítés észlelésére és korrigálására.

Nem csak folyamatos tájékoztatást nem kaptam, de egyáltalán nem tudtam, milyen céllal kérdezi pl. a bíró az I. rendű alperest, hogy volt-e a II. rendű alperes tulajdonában másik felajánlható ingatlan. Természetesen ha tudom, hogy a bíróság álláspontja szerint amennyiben nincs másik ingatlan úgy pervesztes vagyok, beszereztem volna az önkormányzati tulajdon létét bizonyító kataszteri nyilvántartás adatait bizonyítékként, mert biztos vagyok abban, hogy az önkormányzatnak van egyéb ingatlana.

Egyáltalán nem tudtam hol tart a bizonyítás, milyen új információ érkezett, mely a bíróság számára releváns és bizonyításra szorul, de az idő közben képviseletemre kijelölt pártfogó ügyvéd is engem kérdezett az ítélethirdetés előtti szünetben, hogy volt-e szakértő kirendelve a perben, tehát még a jártassággal rendelkező védő sem tudta követni a aktuális tényállást.

- Keresetlevelemből, bizonyításom során rengeteg információ került a bíróság birtokába arról, hogy a hatósági eljárás -mely a felülvizsgálattal érintett határozatot megalapozta-, tisztességtelen volt, hogy megnevezett káromról tudomást venni nem kívánt a hatóság, hogy a szakvélemények, melyre a kártalanítási összeget a hatóság alapozta aggályosak, tisztában volt továbbá azzal, hogy további jogorvoslatnak helye nem lesz, és mégis keresetem szűkebb értelmezése mellett döntött, indítványomra szakértőt nem rendelt ki és helybenhagyta a hatóság döntését. Igazságszolgáltatás helyett, mely Alaptörvényi szinten meghatározott bírósági tevékenység, az ügy gyors lezárására, a szálak gyors elvarrása helyezte a hangsúlyt.

Nem érvényesült a 2017. évi I. törvény a közigazgatási perrendtartásról 2. § szerinti védelem a közigazgatási jogsértéssel szemben, illetve eljárási jogaink érvényesítéséhez való hozzájárulás, nyilatkozatom tartalma szerinti elbírálása nem történt meg: "2. § (1) A bíróság feladata, hogy eljárásával a közigazgatási tevékenységgel megvalósított jogsértéssel szemben – erre irányuló megalapozott kérelem esetén – hatékony

jogvédelmet biztosítson. (3) A bíróság a perkoncentráció és az eljárási igazságosság érvényesülése érdekében az e törvényben meghatározott módon és eszközökkel hozzájárul ahhoz, hogy a felek és más perbeli személyek eljárási jogaikat gyakorolhassák és kötelezettségeiket teljesíthessék. A bíróság a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat nem alakszerű megjelölésük, hanem tartalmuk szerint veszi figyelembe.”

- indítványom ellenére sem rendelt ki szakértőt a felajánlott csereingatlan megfelelőségének vizsgálatára, holott az indítványozás lehetőségéről maga a bíróság tájékoztattott. Ezzel a bíróság olyan (jóhiszeműen szerzett) jogtól fosztott meg, melyről a tájékoztatás pillanatában maga is úgy ítélte meg, hogy jogosult vagyok rá, illetve hogy bizonyítanom szükséges a “megfelelőséget”. Nem tett a bíróság arra utalást, hogy a bizonyítás már eltérő úton halad, hogy más állítások bizonyítása szükséges, nem pedig a “megfelelőség”.

Nem érvényesült a 2017. évi I. törvény a közigazgatási perrendtartásról 2. § szerinti védelem a közigazgatási jogsértéssel szemben, illetve eljárási jogaink érvényesítéséhez való hozzájárulás, bizonyítás nem lett elrendelve: “2. § (1) A bíróság feladata, hogy eljárásával a közigazgatási tevékenységgel megvalósított jogsértéssel szemben – erre irányuló megalapozott kérelem esetén – hatékony jogvédelmet biztosítson. (3) A bíróság a perkoncentráció és az eljárási igazságosság érvényesülése érdekében az e törvényben meghatározott módon és eszközökkel hozzájárul ahhoz, hogy a felek és más perbeli személyek eljárási jogaikat gyakorolhassák és kötelezettségeiket teljesíthessék. (4) Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a bíróság a közigazgatási jogvitát a kereseti kérelem, a felek által előterjesztett kérelmek és jognyilatkozatok keretei között bírálja el. (5) A bíróság törvényben meghatározott esetben hivatalból vizsgálatot, illetve bizonyítást rendelhet el.”

- A bíróság nem vette figyelembe, hogy a kisajátítást kérő önkormányzat azon nyilatkozatát, hogy a felajánlott ingatlanon kívül más ingatlana nem volt, vitattam. Az önkormányzat nyilatkozatára válaszul leírtam, hogy magam is tudok egyéb önkormányzati ingatlanvagyonról. Ezzel, bár a “vitatom” szót a bírósági perekre vonatkozó “játékszabályok” ismerete híján valóban nem használtam, de jóhiszeműen és diplomatikusan, a másik felet nem vádolva hazugsággal vagy félrevezetéssel, igenis vitattam azt. Ez a bírósági értelmezés szintén perdöntő jelentőséggel bírt, mert így értelmezve nyilatkozatomat, bizonyítást elrendelni nem kellett, a per lezárhatóvá vált.

Nem érvényesült a 2017. évi I. törvény a közigazgatási perrendtartásról 2. § szerinti védelem a közigazgatási jogsértéssel szemben, illetve eljárási jogaink érvényesítéséhez való hozzájárulás, nyilatkozatom tartalma szerinti elbírálása nem történt meg, bizonyítás nem lett elrendelve: “2. § (1) A bíróság feladata, hogy eljárásával a közigazgatási tevékenységgel megvalósított jogsértéssel szemben – erre irányuló megalapozott kérelem esetén – hatékony jogvédelmet biztosítson. (3) A bíróság a perkoncentráció és az eljárási igazságosság érvényesülése érdekében az e törvényben meghatározott módon és eszközökkel hozzájárul ahhoz, hogy a felek és más perbeli személyek eljárási jogaikat gyakorolhassák és kötelezettségeiket teljesíthessék. A bíróság a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat nem alakszerű megjelölésük, hanem **tartalmuk szerint veszi figyelembe.** (5) A bíróság törvényben meghatározott esetben hivatalból vizsgálatot, illetve **bizonyítást rendelhet el.**”

- Az ítéletben valamiféle elvi döntés született arról, hogy hiába ad nekem jogot egy törvény csereingatlanra, hiába állapítja meg a törvény, hogy a feltételek fennállása esetén csereingatlant “kell biztosítani” számomra, ettől mégis jogszerűen el lehet térni, ha kisajátítást kérő szettárja kezeit, s azt nyilatkozta: nincs ingatlana. Mindezzel az elvi, kvázi jogértelmező döntéssel egyedi ügyemben igazságszolgáltatás nem született, fellebbezési lehetőség pedig nincs.
- A bíróság ítéletével én elvesztettem az Alaptörvényben (XIII. cikk (2)) garantált jogomat arra, hogy tulajdonomat kisajátítani csak törvényben meghatározott módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet. Hisz a kisajátítási törvényben csereingatlanhoz fűződő jogomtól megfosztott.

Álláspontom szerint ha a törvény kötelezi az önkormányzatot cserehelyiség biztosítására és azzal (pl. kistelepülésként) ténylegesen nem rendelkezik, más módon is lehet biztosítani azt. Ilyen mód lehet vásárlás, bérlet, de a visszaépítés, vagy a felajánlott épület

megfelelővé tétele is, hiszen jogszabály a kötelezettséget a csereingatlan biztosítására előírja, annak módját azonban nem rögzíti. Természetesen a legkézenfekvőbb megoldás számomra a visszaépítés lenne, mely súlyos betegségem miatt nem járna további életminőség-romlással, hiszen tevékenységem ugyanazon a helyen, majdnem változatlan körülmények közt folytatódna.

Mint hogy a bérlettel, visszaépítéssel stb. a kisajátítást kérő törvényi kötelezettsége nincs ellehetetlenülve, azt bírói szinten kizárni nem tisztességes.

A bírósági indoklásból azt elfogadom, hogy visszaépítésre bíróság nem kötelezheti a kisajátítást kérőt, de mivel a törvény az önkormányzatot kötelezi a helyiség biztosítására és a cserehelyiség biztosítása nem lehetetlenül el (bérlet, vásárlás, visszaépítés, felajánlott épület megfelelővé tétele) azzal ha az önkormányzat valóban nem rendelkezik ingatlannal, nem fogadom el azon érvelést, hogy amennyiben nincs másik ingatlana az önkormányzatnak, úgy pénzbeli kifizetésről kell dönten.

A bíróság hatalmában volt az igazságosság megteremtésének: hatályon kívül helyezhette volna a hatóság döntését és elrendelhetette volna a hatóság új eljárását, ahol iránymutatással láthatta volna el a II. rendű alperest, az önkormányzatot a cserehelyiség biztosításának szükségességéről, lehetőségéről.

Az önkormányzat ezidáig monopol helyzetében nem kényszerült egyezkedésre, tárgyalásra, kompromisszum keresésre, a Kormányhivatal pedig az önkormányzat mellett állt az egész eljárás során. Amennyiben a bíróság kötelezné az önkormányzatot a cserehelyiség biztosítására, az önkormányzat rákényszerülne az egyeztetésre és megnyugtatóan rendezhető volna a kérdés, érdeksérelmem, megszűnne, alapjogom érvényesülhetne.

- nem a jogszabály céljával összhangban értelmezte a kisajátítási törvényt, értelmezésével az erősebb (önkormányzat, állam) mellett tette le voksát.

Alaptörvényben garantált tulajdonjogom, vállalkozáshoz, munka szabad megválasztásához, munkához való jogom sérelme a bírói döntés fényében:

XII. cikk

(1) Mindenkinek joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz. Képességeinek és lehetőségeinek megfelelő munkavégzéssel mindenki köteles hozzájárulni a közösség gyarapodásához.

(2) Magyarország törekszik megteremteni annak feltételeit, hogy minden munkaképes ember, aki dolgozni akar, dolgozhasson.

Magam súlyos cukorbeteg, szívbeteg és súlyos látássérült vagyok (olyan mértékű, hogy vak igazolványom van). Bárminemű stressz (pl. utazás) hatására állapotom azonnali, átmeneti romlást mutat. Több mint 20 éve nyitottam meg vállalkozásomat, melyből az akkor még kiskorú gyermekeimet eltartottam úgy, hogy eközben a stresszmentes, otthoni nyugalom vett körül, hiszen műhelyem a családi ház előkertjében állt. Mikor egészségi állapotom miatt átmenetileg nem tudtam munkámat ellátni, vállalkozásomat szünetelttettem, s a szünetelés idejének lejártá után újraindítottam. A műhelyemben mindent ismertem, családi házamból csak kiléptem, pár lépésre már benn voltam a műhelyben és dolgozhattam. Ha pihenésre volt szükségem, inzulint beadnom stb., pár lépés, s már az otthonomban voltam. Ha olyan munkát hoztak, melyet már nem tudtam vállalni (pl. apró alkatrészes orvosi műszerek javítása), egyszerűen nem vállaltam el, ha pedig rosszabbul voltam, hosszabb határidővel vállaltam csak el. A gépeimet olyan közelről ismertem, hogy a kezeim ráálltak a megfelelő szögre akkor is, ha látásom teljesen kiesett. Minden úgy volt kialakítva, hogy az számomra akadálymentes, használható legyen. Szociális kapcsolatokat is jelentett, hiszen számtalan ügyfelem volt, de nagyon fontos, hogy jól kiegészítette kicsi nyugdíjamat, s betegségem ellenére teljes ember lehettem ott.

A kisajátítással gépeimet elszállították, épületemet elbontották, a tevékenységem folytatásának feltételeit nem biztosították számomra, magam azokat biztosítani, vállalkozásomat újra kiépíteni képtelen vagyok. A pénzbeli kártalanítással csak az ingatlan értékének rám eső hányadát kaptam meg, vállalkozásom ellehetetlenülése, munkám folytatásának ellehetetlenülése okán kártalanítást nem kaptam,

bevételekiesésem terhét erőteljesen érzem. A hatóság nem vizsgálta, hogy biztosítható-e a használó elhelyezése (kisajátítás feltételei közt szerepel a kisajátítási törvényben), mikor pedig magam jeleztem, hogy cserehelyiség nélkül nem tudom tevékenységemet folytatni, semmiféle reakció nem érkezett, hatósági intézkedés nem történt.

Képességeimnek, állapotomnak megfelelő munkához való feltételektől megfosztottak, vállalkozásomtól, s annak feltételeitől szintúgy megfosztottak, ezzel alapjogomtól fosztottak meg.

XIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

(2) Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.

Azáltal, hogy a bíróság kifejezett akaratom ellenére kereseti kérelmemet leszűkítette és a számomra megállapított kártalanítás teljességét, feltétel nélkülségét nem biztosította, a kártalanítás megállapítása során tapasztalt jogszabálysértéseket nem vizsgálta, hozzájárult ahhoz, hogy az Alaptörvény rendelkezéseivel ellentétesen jusson hozzá az állam a tulajdonomhoz.

A bírói ítélettel fenntartott közigazgatási döntéssel sem teljes, sem feltétlen kártalanításban nem részesültem:

- Károm **teljes** felmérése többszöri kezdeményezésemre sem történt meg, a forgalmi érték meghatározása aggályos, kártalanításunk "teljessége" megállapítására alkalmatlan. Egyéb jogcímen, mint ingatlan forgalmi értéke, kártalanítást nem kaptam.

A korábbi, a forgalmas úttól fokozott védelmet, hangszigetelést, privát szférát nyújtó kökerítésem visszaépítése helyi építési szabályba ütközik. Az önkormányzat korábbi ígéretével ellentétben (ígéret dokumentációja: 1. Szakvélemény 6. oldal közepe, HE/HAT/432-37/2017. határozat, 11. oldal 2. bekezdése) írásban arról tájékoztattott, hogy nem építi vissza kerítésemet. A Kormányhivatal HE/HAT/432-37/2017. határozatában (11. oldal 2. bekezdése) arra hivatkozva, hogy a kerítés visszaépítésre kerül, kárt nem állapított meg.

- A gépeim szállítási, raktározási költségét megelőlegezni nem tudom, a kerítés megépítéséhez anyagi forrásom, jogom (helyi építési szabályzat tiltja) nincs. Így anyagi feltételeim, jogom hiánya miatt ezen károm nem térül meg, nem érvényesül **a feltétel nélküli kártalanítás**.

Teljes kártalanítás hiánya pl. többszöri jelzés után sem lett felmérve, nem lett kitűzve mekkora a kisajátítani kívánt terület mérete. Az állam (papíron) 22 négyzetmétert sajátított ki, a műhely épülete 10,85 négyzetméter, de az a kisajátított 22 négyzetméter területen túlnyúlik. A szakértő a műhely épületre 805.000 Ft forgalmi értéket határozott meg, majd ugyanezen összeget jelölte meg a kisajátított terület értékének is. Ezzel a műhely körüli földterületet ingyen adta az önkormányzatnak (1. Szakvélemény - 2017. 03. 23.). Többszöri jelzés után kiegészítő szakvéleményt készített, ahol ezen problémával nem foglalkozott, de más módszerrel számította ki műhelyünk értékét, s 1.000.000.- Ft-ban állapította meg a forgalmi értéket (Szakvélemény kiegészítése - 2018. 02. 16.). Ismét csak a műhely épületére. Az utolsó tárgyaláson újra szóltunk, hogy a föld így ingyen kerülne az önkormányzathoz, mire elővette a régi szakvéleményét, abból egy értéket kikeresett, hozzáadta az 1.000.000.- Ft-hoz, s újabb szakvélemény vagy írásos dokumentáció, esetleg kérdés feltevési-válaszadási lehetőség nélkül a szóban, tárgyaláson elhangzott összeg lett az új forgalmi érték. Ez ellentétes az igazságügyi szakértők tevékenységét szabályozó jogszabállyal.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

Alulírott az alábbiakban nyilatkozom arról, hogy nem kezdeményeztem a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Érintettségemet a mellékelt hatósági döntések alátámasztják.

A csatolt melléletek egy részét gyermekeim adták be, ezért az ő nevük szerepel rajtuk, de miután osztatlan közös tulajdon kisajátításáról volt szó, ahol minden tulajdonos jogosult és kötelezett osztatlanul, nem adtunk be minden beadványt mindannyiunk nevében, csak ha kifejezetten indokolt volt. A hatóságot bármely ügyfél beadványa kötelezte.

Kelt: Eger, 2019. 08. 15.

[redacted] ndítványozó

[redacted]

